

LATİFE TEKİN • Muinar

LATİFE TEKİN 1957 yılında Kayseri'nin Bünyan kazasına bağlı Karacafenk köyünde doğdu. Dokuz yaşında ailesiyle İstanbul'a geldi. İlk kitabı *Sevgili Arsız Ölüm* 1983 yılında çıktı. Ardından *Berci Kristin Çöp Masalları* (1984), *Gece Dersleri* (1986), *Buzdan Kılıçlar* (1989), *Aşk İşaretleri* (1995), *Ormanda Ölüm Yokmuş* (2001), *Unutma Bahçesi* (2005) (Türkiye Gazeteciler Cemiyeti 2006 Sedat Simavi Edebiyat Ödülü) ve *Muinar* (2006) adlı romanları yayımlandı. Değişik üslubu ve yaklaşımıyla 1980 sonrası edebiyatın önde gelen isimlerinden biri olan Latife Tekin'in romanları İngilizceden Farsçaya pek çok dile çevrildi.

Everest Yayınları, 2006 (2 baskı)

İletişim Yayınları 1939 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 286

ISBN-13: 978-975-05-1348-0

© 2013 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2013, İstanbul

EDITÖR Bahar Siber

KAPAK TASARIMI Gürel Yontan

KAPAK UYGULAMA Suat Aysu

KAPAK RESMİ Gürel Yontan

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Çiğdem Hüner

BASKI ve CILT Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 03 21

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak İletişim Han No. 7 Çağaloglu 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

LATİFE TEKİN

Muinar

*Çocuklarıma,
Mehmet ve Yasemin için...*

BİRİNCİ BÖLÜM

Geceleri uyukum derinleşince başucumda biri el çırpıyordu sanki; yağmur sesi gibi kulağıma ulaşan alkışlarla kalbimin üstü açılıyor, rüya arasında korkusuz düşünüyordum işte, yaşlı kadınlardan fısıltısını işittiğim o bilinmez üşüme bu, göğsümden bir ateş ağacı fıskıracaktı...

Işıksız bir çadırda uyanacağım geceyi bekleyerek yatağım-
da titrediğim aylardan sonra bir sabah, alacakaranlıkta, içi-
min sessizliğinde gümbürdeyen davul sesiyle araladım göz-
lerimi, kadın olduğum için at gönderilmeyecekti bana, dal-
larına tutunarak göğe yükseleceğim ateş ağaç.

Süzülüp gidecektim artık, gümbürtü hafifledi...

Duman mavisi bir gölge sıyrılıp kalktı göğsümden. “Gör-
güsüz ruhlu soysuzlar! Kül olsun kemikleriniz, tröstlerin
piçleri!.. Şelonlara yedirdiniz dünyayı...”

Bulutları geçen ateşin şarkısını mırıldanmaya başladım.
Rüya melekleri el uzatacağı bana, tavanımda görünmez bir
delik açılacaktı. Korkuya yenilmemem gerekiyordu, karnı
şiş doğruluk tüccarlarına benim sesimle bağırان engelleyici
bir varlığın güç alanına girdiğimi düşünüp kurtulmaya çaba-

ladım, savurduğu küfürlerin hızıyla soluğum içime çekildi, başım yastığa gömüldü birden.

“İskeletiniz paslansın, geyik boynuzu takmış köpekler!
Finans kapitalin çarmıhında...”

Boşlukta bir sihir yaratmaya uğraşıp başaramıyormuş gibi bükülerek dağıldı gölge.

“Elime kalk! Yedi nefes al ayakta... Bir şişede üç damlacık konyak bulundursan ölür müsün sanki!”

Duyuş şaşkınlığıyla kapadım gözlerimi, bahar ortasına kadar susup dinledim neredeyse... Kalbim derin vuruşlarla çarpıyor, göğsümde bir nokta aşı yeri gibi sızlıyordu.

“Zehir zaman içinde sıkıştım, kalk.”

*

“... Biz öyle sahipsiz değildik sizin gibi, acı sesimizle dünyada yalnız bırakılmamıştık, cesur neşeye kavuşursun, uzaklara kaçırma gözlerini, süzölmüş gönlünle dinle beni, hizmetçi perilerimiz, perilerimizin uşakları döner dururdu çevremizde, benim özel Tanrım vardı, seslendiğimde ses verirdi hemen, ölene kadar ayrılmadı başımdan, ağzım kapanıp sestem düştüğümde rütbesini yükseltip daha yukarısı olmayan yukarıya çağırdılar onu, hiç gelmeyeceklerle karıştı, Siyutu...”

... Eskisiyle, yenisiyle bütün düşünceler çökecek, dünyada bir hayatın sonuna gelindi, sen şimdiden bu zamanı geçmişe gömülmüş say, dinle beni, bir yüzyıl ileri fırlamış olursun.”

Dihra mir Nerutun! Dünyayı seven ay dertli...

Antik taşocağına doğru yürüyorum, yol boyunca akasyalar açmış, salkım saçak Kıbrıs akasyaları, sapsarı...

“Kafan durulmayacak sanmıştım, sözlerimi sözlerinden ayırmaya başladın, şu belirsiz havadan çıkaralım ilişkimizi,” dedi, “sende gök sevgisi var, bende yer sevgisi.”

Saldırgan sarı, fazla sıcak... Denize dönüp soluklandım, yüzü yok, benim yüzümü kullanıyor, ellerimi, ayaklarımı... Sürekli konuşuyor, sesi yok, konuşuyor yine de, benim sesimle konuşuyor.

“Göğsümden sızıp içime yerleştin,” dedim, “bir adın var mı? Sana nasıl sesleneceğimi söylersen... Sözlerimizi ayırmayacak olsaydım, günümü zamanımı şaşırırdım.”

“Zaman sizin nerenizden tutuyor da güveniyorsunuz ona o kadar, bilmiyorum ki... Benim adım Muinar.”

Susarak sırrını çözemeyeceğim onun, koparıp uçuruyor sesimi; “Kalk, uyan, bugün ruhun gözlerinde, dün ayaklarındaydı, kımıldamadın yerinden, kirpiğin oynamıyor, son

rüyan olmasın bu? Kaldım buralarda... Beni Bozdağ'a götür, bahar ayinine, taşa söylesem dileğim yerine gelmişti.”

Havası değişiyor birden, “Yükseklerde yakaladım saçından, yere düşürdüm ruhunu, yüzüne üfleyip uyuttum seni, yer gök suçlusuyum, öyle düşün, bana neyin hesabını soruyorsan...”

Erkekler öldüremediğinden, kadınlar gülemediğinden delirir... Korkma diye söylüyorum, yüzün gülecek senin.”

Kim olduğunu bilsem, gidip uzanacağım kum servilerinin altına, kum zambaklarına karşı! Dolunayda diyorsa dolunayda, açmamışlardır daha ama olsun...

Dünyadan uzakta hayatı özlemiş çok, gezip dolaşmak istiyor.

Durumu kabullenmiş görünüp varlığımı hafife almak en doğrusu, “Sen O’sun, Deli Muyınar!” dedim... “Çocukluktan. Çam Kütüğü! Anladım işte, sonra seni bir tarlada ölü bulmuşlardı.”

“Yaklaştın, evet... İçindeki kocakarıyım, ama köylü değilim, ne tarlası? Kimmiş deli? Öyle ölmedim, deli olmadığı mı pekâlâ biliyorsun.”

Akıllı bile olsa *fazla akıllı* bütün o düşünceler köylü bir kadının kafasından çıkıyor olamazdı. “Haklısın, Muyınar’ı unut,” dedim, “topuklarından saçlarına delinin tekiydi o.”

Sessizlik... Sonra bir sessizlik oldu, bahar sessizliği.

Sırtımı bir ağaca yaslayıp, “Kentli misin peki?” diye sordum.

“Değilim yok, coğrafyası gizli bir kocakarıyım, her kadının içinde benim gibi bir kocakarı uyur derinde, uyanması şans işi, şarta bağlı,” dedi.

“Sır değilse söyler misin, ne yaptım da içimde uyandın böyle?”

“Sır!.. Uyandım, göbek atıyorum işte, benim bir tohum olduğumu, çatladığımı, ama niye canlandığımı bilemeyeceğimi düşün.”

“Yıllardır içimdeydin, sustun öyle mi?”

“Boşlukta cezasını çeken sapkın bir ruh olduğumu düşünüyorsun, bilmiyor değilim bunu, hakkımda kimler yanılmadı ki...”

“Uyanışında hile yok mu?” dedim, rüya meleklerini atlatıp yakalamış ışığımı, “Belirtiler kendi dışıma çıkıp senden çok daha üst varlıklarla buluşacağını gösteriyordu.”

“Tüm o belirtiler benim uyanışımın belirtileriydi, üşüyüp durman hariç.”

Araya girdiğinden eminim ama neyse, sayıklamaya başladı birden, sesim uzağa çekildi, bakışım göğe...

“Bedira kara kuşunu uçurdu peşimden, adımını bozma yürü... Sarı bulutlar otursun başına, bu çınar burada yoktu Elime, üstümüze kaya yuvarlamasın!..”

Yakalatıp boğazlatacakmış Bedira'nın kuşunu, çift gagalı güvercin!

“Ne yaptın da sana düşman kesildi kim bilir?” dedim...

“Açma lafını, boş ver, suratını görsen, üçgen çeneli, ta ne zamandan kalma, göğün alt katında bir orospu, piramit hırısız, gözler dörtgen, serbest bölgede, yasak koydurdum, uyanamıyor kimsenin içinde, kuduruyor ne olacak, sanki biz bilmiyoruz göğe hazine kaldırmayı, gününü gün ediyordu, uyuyor Tanrılar, melekler, ne halt karıştırdığından haberleri yok, o kara kuş da sevgilisi bunun, bana askıntı oldu, defledim, bir asır yattılar uğultu hücrelerinde, gardiyanları fırtına, rüzgâr... İhbar ettim, açığımı yakalayıp o da beni kamçılattırarak, yalan yutmuş kahpeyi; Bedira, bakire ölmüş bir

prensese adını, tapınak mı yönetmiş neyse, sabah akşam kız kesip kurban ediyormuş, öyle girmiş Tanrıların gözüne, ruh kalpazanı bunlar, kaç masumu yolundan çevirip karanlığa gömdüler, boşluğun dili olsa da söylese, sise sarıp götürüyorlar, intikam peşinde anladın mı? Yukarıda da temizlik şart, dünyanın derdine düştük, bakma sen, ilk üç katın kokusu cenneti sarmış durumda.”

Sayıkladığında kendini ele verir diye ümitleniyorum, kuş devrinde yaşamış gibi, bir duygudan ötekine fısıldayarak uçup gidiyor, yakalayıp dünyasına giremiyorum bir türlü, yaşımı bile alamadım ağzından.

“Görünmez olmaya razıysan, yolunu biliyorum, gözün yukarıda senin,” diyor, “ölüp gitmeden dünyadan canlı canlı çıkış kanalı aramıyor muydun kendine? Ha açıldı, açılacak, uyandığım gece rüyasını görüyordun bunun, bana gün yüzü göster, gezdirip dolaştır, ben de seni alır, göğe çıkarırım, düşün üstünde...”

Dikkatimi beynimden beyinciğime kaydırmalıymışım...

İçsel boşluğumu nasıl organize edeceğimden tutun da, Cücekızlar efsanesine kadar bilmediği şey yok, atladığı olay, tespit etmediği durum, tanımadığı kişi... “İmkânların ölçüsünde kendime bir yol çizdim, sporu sevdireceğim sana, koşan çocuğu görmek iyidir,” diyor, “Faliha’ya da söyledim bunu, duran kayaya bakmak değil, yuvarlanan kayayı görmek iyidir, yelesi savrulan atla soluklanmak, kayıp giden yıldızlarla... Balık olsun, kuş olsun, hızlı hareket eden şeyi görmek iyidir.”

“Nedenmiş o? İlk defa duyuyorum,” dedim.

“Hız, zamanda delik açar çünkü,” dedi.

Eski bir tutkuymuş bu onda, araba yarışı seyrediyor, teknolojilerle ilgili farkındalığımı arttıracakmış benim, “Pilot-

lar, yarış arabalarını yatarak kullanıyor, yatay uygarlığı anlatacağım sana...”, Faliha'nın küçük oğlu Ali Suavi'yle keşfetmiş motor dünyasını.

Şiir, müzik, politika, bulmaca, fal, tabii... Hayatımı nereden nereye uzanarak yaşadığıma bakıp değerlendirmesini yapmış, bitirmiş bile, “Kendinden bir şey koyacak değil sin ortaya Elime,” diyor, “suyu, ışığı paylaşacağız ikimiz...”

Aramızda uzaklık doğmasın diye benim havamda bugünden ses vererek konuşmaya özen gösteriyormuş.

“Bir elin yere, bir elin göğe baksın, dilek tut güne başlar ken, baktığın her şeyle aranda bir söz olsun, uykuda uyanık...”

Uygulayıp iyi sonuç almış mı, güvenilir mi öğüdüne acaba?

Duayla, dilekle geçirmiyor gününü pek öyle, takip ettiği konular, köşe yazarları var, televizyondan radyoları aratıp bulduruyor bana, frekanslarını ezberlemiş, nasıl bir kocakarıdır, dinleyip izliyor işte, tartışma programlarına meraklı.

“İki yakası bir araya gelmeyecek bu insan soyunun, kafana yaz bunu, Batılılar tek ömürlü, Doğulular çok ömürlü, nasıl anlaşacakmış bunlar, Batılının bir günü, Doğulunun kırk yılı.”

“Ferahlama büyüsü yaptınız kendinize tuttu o büyü,” diyor, “her şey söyleniyor, hiçbir şey söylenmiyor! Milletçe olmayan bir dilde nasıl karar kıldınız böyle? Damarlarınızda Babil'in büyücüsünün, falcısının kanı dolaşüyor, adı silinsin demirden, taştan... Babil seferinden yedi bin büyücüyle döndü.” Surlarını yıktığı şehirlerin falcısını, sihirbazını savaş arabalarıyla yaşadığımız topraklara taşıyıp getirmiş eski zaman krallarından birine yüklüyor suçu. Dili de kandırır ol-

muşuz, dini de... O bizi bu hale koymuş, esir büyücülerin laneti!.. Politik cadısı mıydı onların kim bilir?

“Dostluğu, husumeti dolandırıyorsunuz kıvıl kıvıl.”

Duruma uyanacağımdan ümidi yok, var gücüyle sarsıyor beni, “Haberin olsun, yakında Boğazların kontrolü sermaye korsanlarının eline geçecek, yalancı coşkusu, kalaycı düğünü, bıraktınız ipin ucunu, hayat, kan revan içinde kendi hayatımı yaşıyor bu ülkede.”

Taşocağında Fransız bir kadın heykeltıraşın işleri sergileniyor, kırlangıçlar dönmüşler, kör yuvarlak uçuyorlardı, başımdan, omzumdan kanatıyorlar beni, savrulup yüzüme çarpıyorlar, Bedira'nın kuşu aralarına karışmıştır, yüreğimi korku sarmış, sesi çıkmıyor hiç.

“Şimdi ne düşündüm bilsen,” diye mırıldandım, “yaylanışlarına bakıyorum da, küçük, zarif gündüz yaraları bunlar.”

“Gülcihan'ın talebeleri, öldüler kum fırtınasında,” dedi, “âlim olacaktı... Yavaş yürüyorsun, hızlan biraz, dişi varlık adım ölçüsüyle doğar, kuzu olsun, kurt olsun.”

Hızlandım... Aklımdan kırlangıçların uçuşlarıyla havaya harfler çizdikleri, büyük bir olasılıkla kuşların yazıyı, insanlardan çok daha önce bulmuş oldukları düşüncesi geçti.

“Karıştırıyorsun, ben aklımdan geçirdim kuşları,” deyip bir kahkaha patlattı, deniz hıçkırıldı sandım, dönüp baktım, dümdüz uzanıyordu sular.

Issız, sessizdi her yer, bir huzursuzluk kapladı içimi, kimsecikler görünmüyordu ortada, gülüşü öyle yankılı ki, zamansız...

Hemşire Azize'nin ağzından erotik masallar yazdıracakmış bana, “Aslı Başka Yerde Öyküleri...” Azize kimse öyle, dudağını kartal kanıyla renklendiriyormuş. *Kırmızı taş ha-*

vuzun merdiveninde, hep öyle hatırlıyorum onu, ellerini göğsüne koymuş donunu suya düşürürken...

“Kızlar serpilip geliştikçe, ‘Dilimde adımız yenilendi’ deyip adlarını değiştiriyordu...”

“Azize sen olmayasın sakın,” dedim, “Elime diye sesleniyorsun bana, adımla değiştirdin.”

“İçinden süzülüp yanı başında gezinmediğime dua et, inatlaş daha benimle, okudum son yazdıklarını, hakkımda ileri geri şeyler düşünüp karalamışsın, Faliha’da da vardı böyle bir hava, söyleyip anlattıklarımı bana geri yansıtıp aklımı karıştırmaya uğraşırdı hep, sonun ona benzemesin.”

“Benzedim benzemekten korktuğum şeye,” dedim, “tam ışığıp gidecekken, dünyada bırakılmış, içi susmayan kadınlar vardır, bir farkım kalmadı onlardan, yaptın yapacağın kötülüğü, konuşuyorsun Muinar.”

“Tavanında görünmez delik açıldı, yılan olup içeri aktım, öyle mi? Başka kadın yoktu dünyada, o yol sana kapalıydı Elime, şansımı değerlendiremeyeceksin, ona üzülyorum.”

Soluğumu içip binyılların derinliğinden gülmeye başladı.

“Ateş vermeyen komşu olsan, iyiliğini düşünürüm senin... Siyutu, dünyanın dilini öğretmişti bana, ben de sana öğreteceğim, dünyayla konuşup güleceksin...”

Zaman öncesinden göğün kadarına sözü dolaştırıp bir havayla geliyor üstüme; “Kocakarı lafı bayağı kaçıyor, hoş değil, sana teyze desem olur mu?” dedim, hırçınlaştı birden.

“Bir vakitler benim de içimde bir kocakarı uyanmıştı, çok erken, yirmi beşimde yoktum, aptallık edip ona aynı şeyi söylemişim, şımarıklık! Kendimle ilgili sözlerimin, açıklamalarımın önüne geçmeye kalkma, kocakarıyı diyorsam, kocakarıyım.”

“Her sözüme kızacak olursan böyle, tanımaya çalışıyorum seni...”